

Arviointiraportti 30.6.2026

Oulun kaupungin tarkastuslautakunta 1.9.2026

Sisällys

Arviointiraportin tavoite	2
Tarkastuslautakunnan johtopäätökset	3
1. Oulun kaupungin ja konsernin taloustavoitteiden toteutumisen suunta ja riskit	7
1.1. Kaupungin talouden tavoitteiden toteutuminen ja niihin liittyvät riskit	7
1.2. Strategisten taloustavoitteiden kehityssuunta	8
1.3. Valtuuston asettamat sitovat taloustavoitteet	10
1.3.1. Peruskunta	10
1.3.2. Liikelaitokset ja rakennusomaisuuden taseyksikkö	11
1.4. Kaupungin investoinnit ja investointien rahoitus	12
1.5. Oulu-konsernin tavoitteen toteutumisen suunta	12
2. Kaupungin sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumisen suunta ja riskit	14
3. Tarkastuslautakunnan työohjelma 2026–2027	16

Arviointiraportin tavoite

Tarkastuslautakunta raportoi arviointityössään tekemistään havainnoista **kaupunginvaltuustolle** koko tilivuoden kattavassa **arviointikertomuksessa ja** muissa tarpeellisena pitämissään raporteissa (Hallintosääntö 80 §). Pääsääntöisesti lautakunta on raportoinut valtuustolle **arviointiraportissa**, joka laaditaan kesäkuun lopun tilanteesta.

Arviointiraportti antaa valtuustolle tietoa siitä, ovatko valtuuston talousarviossa kaupungille ja konsernille asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutumassa kesäkuun lopun ennusteiden perusteella.

Arviointiraportti sisältää arviointitietoa ja johtopäätöksiä:

- kaupungin ja konsernin talouden tavoitteiden toteutumisen suunnasta ja niihin liittyvistä riskeistä loppuvuonna
- valtuuston asettamien sitovien taloustavoitteiden toteutumisesta tavoitteiden suuntaan ja niihin liittyvistä riskeistä
- valtuuston asettamien sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumisesta tavoitteiden suuntaan ja niihin liittyvistä riskeistä.

Tavoitteena on antaa valtuustolle tietoa, jolla on käyttöä tavoitteiden toteutumiseen liittyviin riskeihin reagoitaessa sekä syksyn talousarviokäsittelyssä

Viimeisellä sivulla valtuustolle tiedoksi tarkastuslautakunnan uuden työohjelman kohteet. Arviointien tulokset raportoidaan valtuustolle toukokuussa 2027 Arviointikertomuksessa 2026.

Arvioinnin tietolähteet: Arviointi perustuu pääosin konsernin talouden ja toiminnan osavuositarkastuksen II/2026 ja sitovien toiminnan tavoitteiden raportin 30.6.2026 (kh 24.8.2026) tietoihin. Osavuositarkastus sisältää Oulun kaupungin (peruskunta ja liikelaitokset), Oulu-konsernin sekä yksittäisten tytäryhteisöjen toteuma- ja ennustetietoja.

Talous- ja rahoitusjohtaja on esitellyt osavuositarkastusta ja taloustilannetta tarkastuslautakunnalle 25.8.2026. Valmistelussa on hyödynnetty osittain myös muita kaupungin asiakirjoja, tietojärjestelmiä ja valmistelijoilta saatua tietoa.

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset

Kaupungin ja konsernin taloustavoitteiden toteutuminen

Kaupungin talous on toteutumassa hieman talousarviota paremmin, mutta tilikausi jää edelleen alijäämäiseksi

Suomen taloudessa oli alkuvuonna kasvua, mutta kuntatalouden näkymät säilyivät haastavina. Talouskasvu voi tukea kuntien työllisyyttä ja verotulojen kehitystä, mutta vaikutukset näkyvät viiveellä. Samaan aikaan kuntatalouteen kohdistuu edelleen menojen kasvusta, väestörakenteen muutoksista sekä tulojen ja menojen epätasapainosta aiheutuvia paineita.

Toimintaympäristön haasteista huolimatta kaupungin käyttötalous ja tilikauden tulos ovat toteutumassa hieman valtuuston hyväksymää talousarviota parempina, mutta tilikausi jää edelleen 23,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Ennustetta parantavat erityisesti toimintakatteen ja rahoitustulojen talousarviota parempi toteutuminen. Verorahoituksen alitus ja työttömyysturvamenojen kasvu heikentävät kuitenkin taloutta, eikä vuosikate riitä kattamaan poistoja.

Kaupungin rahoitustarpeen ennustetaan jäävän olennaisesti valtuuston hyväksymässä talousarviossa arvioitua pienemmäksi erityisesti investointien viivästymisen vuoksi. Lainakanta kasvaa ennusteen mukaan talousarviossa arvioitua vähemmän, mutta osa rahoitustarpeesta siirtyy tuleville vuosille.

Hallintokuntien sitoutuminen tasapainotukseen jatkuu vuonna 2026

Hallintokunnat ennustavat, että käyttösuunnitelmiin sisällytetyt säästöt pääsääntöisesti saavutetaan tai ylitetään. Jos sopeuttamisennusteet toteutuvat, tasapainotustavoitteista tulee vuosina 2025–2026 toteutumaan 55 miljoonaa euroa. Yhteensä 73 miljoonan tasapainotustavoitteista vuosille 2025–2028 on ennakoitu toteutuvan jo noin 75 % vuoden 2026 loppuun mennessä. Tilannearvion luotettavuuteen vaikuttaa kuitenkin, että hallinto- ja asiantuntijatehtävien säästöjen raportointi oli osavuosikatsauksessa puutteellista ja hankintojen säästöjen raportoinnissa on parannettavaa.

Talouden toteutumiseen liittyvät keskeiset riskit ennusteiden perusteella:

- **Uuden kaupunkistrategian tavoitteena on, että kaupungin menot kasvavat hitaammin kuin sen tulopohja.** Tulopohja muodostuu toimitatuotoista, verotuloista ja valtionosuuksista. **Vuoden 2026 ennusteen mukaan menot kasvavat kuitenkin näitä tuloja nopeammin**, joten kehitys ei ole strategisen tavoitteen mukaista.
- **Verorahoituksen ennustetaan alittavan talousarvion 7,4 miljoonalla eurolla.** Kiinteistöveron kertymään liittyy edelleen epävarmuutta aiempien verovuosien oikaisujen vuoksi.
- **Työttömyysturvamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion 9 miljoonalla eurolla**, ja menojen kehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta. Ennakoitua suurempi kasvu heikentäisi tilikauden tulosta, vaikka lopullisiin kustannuksiin voi vielä vaikuttaa Kelan laskutusvirheen korjaaminen.
- **Lainakannan ennustetaan kasvavan vuonna 2026**, mutta investointien viivästymisen vuoksi selvästi talousarviossa arvioitua vähemmän. Investointimenojen ennustetaan alittavan talousarvion 52,5 miljoonalla eurolla, jolloin niistä toteutuisi 77 prosenttia.

Tarkastuslautakunta toteaa, että investointien viivästyminen hidastaa valtuuston hyväksymän investointiohjelman toteutumista ja siirtää investointeja tuleville vuosille. Investointien siirtyminen vuosille, joille on jo suunniteltu mittavia investointeja, voi vaikeuttaa strategian mukaisen, enintään 150 miljoonan euron vuotuisen investointitason saavuttamista vuoteen 2029 mennessä.

Talouden kehityssuunta ei kaikilta osin vastaa kaupunkistrategioiden tavoitteita

Vuosi 2026 on kaupunkistrategioiden siirtymävuosi: talousarvio perustuu Oulu 2030 -strategiaan, mutta Pohjoisen loiste! – Oulu 2035 -strategia ohjaa tulevia vuosia.

Oulu 2030 -strategiassa on kolme kaupunkia koskevaa talousmittaria, jotka ovat ennusteiden mukaan toteutumassa valtuuston hyväksymää talousarviota paremmin. Talousarviota paremmasta ennusteesta huolimatta talous ei kuitenkaan ole vahvistumassa kaikilta osin. Vuoteen 2025 verrattuna nettomenojen kasvu hidastuu, mutta vuosikate asukasta kohden pienenee ja lainamäärä asukasta kohden kasvaa.

Vuosi 2026 on strategioiden siirtymävaihe, joten vuoden 2026 ennustetta voidaan tarkastella myös uuden kaupunkistrategian talousohjauksen mittareilla suhteessa strategian lähtötasoon 2025 ja pitkän aikavälin tavoitteisiin. Uuden Pohjoisen loiste! – Oulu 2035 -kaupunkistrategian tavoitteiden näkökulmasta talouden ennustettu kehitys ei ole kaikilta osin tavoitellun suuntaista. Menojen ennustetaan kasvavan edelleen tulopohjaa nopeammin. Vuosikate ei ennusteen mukaan kata poistoja. Myös investointitaso ja kaupungin osuus työttömyysturvavan rahoituksesta ylittävät sekä strategian lähtötason että pitkän aikavälin tavoitetason.

Konsernin talousohjausta syytä vahvistaa

Oulu-konsernissa ennustetaan 11,6 miljoonan ylijäämää vuodelle 2026, kun vuonna 2025 ylijäämää kertyi 38,7 miljoonaa euroa. Kaupunki vaikuttaa ennusteeseen negatiivisesti alijäämäennusteellaan ja positiivisesti vaikuttaa erityisesti suurimman voiton ennakkoinut Oulun Energia -konserni.

Oulu-konsernin taloutta seurattiin kaupunkistrategiassa 2030 yhdellä mittarilla vuosikate euroa/asukas. Mittarin arvo on ennusteiden perusteella laskemassa heikoimpaan arvoon ajanjaksolla 2020–2026. Uudessa kaupunkistrategiassa tätä mittaria ei ole. **Tarkastuslautakunta suositti arviointikertomuksessa 2025, että konsernin talousohjausta vahvistetaan talousarvioissa nyt, kun kaupunkistrategiassa Oulu 2035 ei ole konserniohjausmittareita.**

[Lisätietoja kappaleessa 1](#)

Sitovien toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan tavoitteiden toteutuminen hyvässä vauhdissa, mutta raportoinnin laatu on heikentynyt

Toiminnan tavoitteiden mittareiden toteutuminen näyttää 30.6. raportointitietojen perusteella edenneen tuloksellisesti. Valtuusto määrittä hal-
lintokunnille talousarviossa 2026 yhteensä 65 sitovaa tavoitetta ja niille 125
mittaria. Tarkastuslautakunnan arvioinnin mukaan mittareista on toteutu-
nut 30.6.mennessä tai toteutumassa vuoden loppuun mennessä yli puolet,
62 prosenttia, ja toteutumatta jää 10 prosenttia.

Arviointitulokseen vaikuttaa tässä vaiheessa kuitenkin merkittävästi se,
että mittareista **28 prosentin toteutumistilannetta ei voitu arvioida.** Syynä
oli osittain heikko raportointi (21 mittaria) ja osittain se, että tiedot ovat
saataavissa vasta tilinpäätösvaiheessa (14 mittaria).

**Arvioinnissa havaittiin, että toiminnan tavoitteiden valtuustoraportoinnin
laatu on heikentynyt edellisistä vuosista.** Syynä ovat osin mittareihin liitty-
vät puutteet ja osin raportoinnin laadun heikentyminen. **Puolivuotisrapor-
tointi antaa nyt osittain riittämättömän kuvan valtuustolle sen asetta-
mien tavoitteiden toteutumistilanteesta.**

**Tarkastuslautakunta on myös huolestunut kehityksestä, jossa valtuus-
tolle hyväksyttäväksi esitettävien tavoitteiden ja mittareiden määrä vai-
kuttaa nousevan vuosittain.** Oululla on sitovia tavoitteita selvästi enem-
män kuin muissa kuutoskaupungeissa. Esimerkiksi Helsingissä oli 23 sito-
vaa toiminnan tavoitetta vuonna 2025.

**Raportoinnin laadun heikkeneminen sekä tavoitteiden ja mittareiden
määrän jatkuva kasvu vähentävät valtuuston todellisia vaikutus- ja seu-
rantamahdollisuuksia.** Tarkastuslautakunta suositti arviointikertomuk-
sessa 2025 kehittämään tavoitteita ja mittareita siten, että ne ovat olennai-
sia ja mitattavia.

Uuden kaupunkistrategian toteuttamisen ohjausvälineet käyttöön 2026 ja 2027

**Talousarvion 2026 sitovat toiminnan tavoitteet on vielä sidottu vanhaan
kaupunkistrategiaan Oulu 2030. Konsernihallinto on** yhdessä hallintokun-
tien kanssa **arvioinut uuden kaupunkistrategian vaikutusta vuoden 2026
sitoviin toiminnan tavoitteisiin.** Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mu-
kaan muutoksia ei kuitenkaan olla esittämässä kaupunginhallitukselle,
koska arvioinnissa ei havaittu tavoitteita tai mittareita, jotka olisivat selke-
ästi ristiriidassa uuden strategian kanssa. Talousarvion 2027 valmistelu on
jo menossa, ja sen sitovat toiminnan tavoitteet tulevat perustumaan uu-
teen kaupunkistrategiaan.

**Tarkastuslautakunta toteaa, että vaikka strategioiden välillä on havaitta-
vissa selkeä jatkumo, kaikilla vuoden 2026 sitovilla toiminnan tavoitteilla
ei välttämättä ole selkeää yhteyttä uuden kaupunkistrategian painotuk-
siin. Tämä vähentää tavoitteilla ohjauksen merkitystä vuonna 2026. Tar-
kastuslautakunta pitää kuitenkin hyvänä, että muutostarvetta on arvi-
oitu.**

**Kaupunginhallituksen 1.6.2026 strategian toteuttamishjelmiksi ni-
meämät ohjelmat** päivitetään uuden strategian mukaisiksi tämän vuoden
aikana. Poikkeuksena on elinkeino-ohjelma, joka uudistetaan vuonna 2030.
**Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että toteuttamishjelmat on määri-
tetty kaupunginhallituksessa ja niillä on asetettu selkeät päivittämissaika-
taulut.**

Positiivisesti eteneviä ja riskiä sisältäviä mittareita

Tarkastuslautakunta havaitsi arvioinnissaan, että **positiiviseen suuntaan** ovat valtuuston asettamien tavoitteiden mittareista **edenneet**:

- **Pääosin elinkeinoelämän kehittämiseen liittyvät mittarit.** Yritystontteja on luovutettu, maanhankinta on edennyt tavoitellusti, kaavoja on hyväksytty ja viranomaisluvut ovat edenneet tavoitetasojen mukaisesti. Vaikuttavuusmittareista viiteen, pääomasijoituksiin ja yritysten määrään liittyvät mittarit näyttävät olevan toteutumassa.
- **Osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen mittareista.** Alkuvuonna on toteutettu useita tavoitteiden suuntaisia toimenpiteitä. TEA-viisarin tavoitetaso on saavutettu ja hyvinvoinnin monikanavaista viestintää on toteutettu. Lisäksi esimerkiksi liikku-misohjelma on hyväksytty sekä hyvinvointialueeseen liittyvien yhteis-työkalujen kehittäminen on edennyt.
- **Joukkoliikenteen käyttö ja useat logistista saavutettavuutta parantavat hankkeet.** Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat kasvaneet. Lähijoukkoliikenteen tavoite on edennyt, henkilöratapihan uudistaminen on aloitettu, ja myös asemakeskushanke ja eurooppalaisen raidele-veyden jatkosuunnittelu ovat edenneet.
- **Oulu2026-mittarit sekä matkailu.** Kulttuuripääkaupunkiohjelman strategisten mittareiden ja viestinnän raportoidaan etenevän suunnitellusti. Myös Oulun näkyvyyden ja tunnettuuden raportoidaan kasva-neen. Matkailu on kasvanut: tammi-kesäkuussa yöpymiset lisäänty-i-vät yli 15 prosenttia ja majoitusmyynti euroissa 13 prosenttia edellis-vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.
- **Kaupungin viihtyisyyteen ja toiminnallisuuteen liittyvät mittarit.** Esi-merkiksi elämysareena on edennyt tavoitetason mukaisesti, keskus-tavisio on valmistunut ja korkean rakentamisen suunnitelma on val-mistumassa. Myös kaupunkiympäristöpalvelujen vastuulla olevat kau-punkirakenteeseen liittyvät tavoitteet ovat toteutumassa, mutta osassa kaavoitushankkeita on viiveitä.

Tarkastuslautakunta korostaa, että ainakin seuraavissa mittareissa **on tie-dossa tavoitetason alittuminen, tai on olemassa riski, etteivät ne to-teudu**:

- **Osa elinkeinoelämän mittareista:** Invest-in yritysten lukumäärä (ta-voite 30 kpl).
- **Työllisyyteen liittyvät mittarit.** Talouden nousukauden alku tulee nä-kymään näissä mittareissa viiveellä.
- **Osin saavutettavuusmittarit.** Joukkoliikenneterminaali ei ehkä saa-vuta lainvoimaa vuonna 2026. Myöskään Pohjois-Suomen väyläverkon suunnitteluvalmiuden nostamista koskeva tavoitetaso ei ole toteutu-massa.
- **Asuntojen tontinluovutustavoite (700 asuntoa).** Etenkään kerrosta-lorakentaminen ei etene. Tavoite jäi saavuttamatta myös vuosina 2023–2025.
- **Kaupungin työntekijöiden sairauspoissaoloprosentti.** Mittarin to-teuma oli puolen vuoden tilanteessa 4,2 prosenttia, mikä ylittää enin-tään 4,0 prosentin tavoitetason.
- **Osassa tavoitteisiin liittyvistä kaavoitushankkeista on viiveitä.** Kes-keisen kaupunkialueen osayleiskaavaehdotus sekä elämysareenan ja sen ympäristön asemakaavaehdotus ovat vasta kaavaluonnosvai-heessa eikä aiemmin mainittu joukkoliikenneterminaalin kaava ehkä saavuta tänä vuonna lainvoimaa.

Raportoinnin puutteiden tai mittareiden vuositavoiteluonteen vuoksi koko-naiskuvaa ei voi tässä vaiheessa saada etenkin terveyttä ja turvalli-suuteen liittyvistä tai kaupungin sisäisiin toimintatapoihin liittyvistä mitta-reista.

[Lisätietoa kappaleessa 2](#)

1. Oulun kaupungin ja konsernin taloustavoitteiden toteutumisen suunta ja riskit

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin ja Oulu-konsernin talouden sekä valtuuston asettamien taloustavoitteiden toteutumisen suuntaa ja niihin liittyviä riskejä.

Valtuusto on asettanut talousarviossa kaupunginhallitukselle ja lautakunnille pääosin sitovat toimintakatetavoitteet. Taloutta koskevia tavoitteita sisältyy myös sitoviin toiminnan tavoitteisiin. Liikelaitoksille ja rakennusomaisuuden taseyksikölle on määritetty omat sitovuustasonsa. Arvioinnissa investointeja tarkastellaan kokonaisuutena ja lisäksi arvioidaan Oulu-konsernille asetetun taloustavoitteen toteutumisen suuntaa. Pidemmällä aikavälillä kaupungin taloutta ohjaavat kaupunkistrategian taloustavoitteet.

1.1. Kaupungin talouden tavoitteiden toteutuminen ja niihin liittyvät riskit

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion, jota on kuntalain mukaan noudatettava kaupungin toiminnassa ja taloudenhoidossa. Tarkastuslautakunta tarkastelee tuloslaskelman ja rahoituslaskelman keskeisten erien kehitystä, talouden tasapainottamistoimia sekä tavoitteiden toteutumiseen liittyviä loppuvuoden riskejä.

Tuloslaskelman keskeisten erien kehitys

Vuoden 2026 ennusteen mukaan kaupungin tilikauden tulos muodostuu talousarviossa arvioitua paremmaksi ja alijäämä jää noin 5,5 miljoonaa euroa talousarviota pienemmäksi. Tulosennustetta parantavat toimintatuottojen ja erityisesti rahoituserien ennakoitua parempi toteutuminen. Toimintakulujen ennustetaan kuitenkin ylittävän talousarvion, ja verorahoituksen jäävän talousarviossa arvioitua pienemmäksi. Toimintakulut kasvavat vuodesta 2025 ennusteen mukaan 5,5 prosenttia, kun verorahoituksen ja toimintatuottojen yhteenlaskettu kasvu jää 4,6 prosenttiin. Menojen

kasvu ylittää tulojen kasvun 0,9 prosenttiyksiköllä, mikä heikentää tulojen ja menojen tasapainoa. Toteutuessaan kehitys ei olisi uuden kaupunkistrategian talouden tasapainoa koskevan tavoitteen mukaista.

TULOSLASKELMAN KESKEISTEN ERIEN KEHITYS

Tuloslaskelman erä	TA 2026 (muutettu) milj.€	Ennuste 2026 milj.€	Poikkeama TA:sta milj.€	Toteutumisen suunta suhteessa talousarvioon
Toimintakate	-633,8	-630,6	+3,2	Talousarviota parempi
Verotulot ja valtionosuudet	695,1	687,7	- 7,4	Talousarviota heikompi
Vuosikate	68,1	74,2	+ 6,1	Talousarviota parempi
Yli-/alijäämä	-29,2	-23,8	+ 5,5	Alijäämä on 5,5 M€ talousarviossa arvioitua pienempi

- **Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan kokonaisuutena 3,2 miljoonaa euroa talousarviota parempana.** Toimintatuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion 6,4 miljoonalla eurolla pääasiassa Pohteelta saatavien vuokratulojen vuoksi. Vuokratulot budjetoitiin varovaisesti, koska Pohteen käytössä olevien rakennusten vuokriin ja omistusjärjestelyihin liittyi epävarmuutta neuvottelujen ollessa vielä kesken. Toimintakulujen ennustetaan puolestaan ylittävän talousarvion 3,5 miljoonalla eurolla.
- **Verorahoituksen ennustetaan jäävän 7,4 miljoonaa euroa talousarviota pienemmäksi.** Verotulojen 8,0 miljoonan euron alitus johtuu erityisesti kiinteistöveron 7,5 miljoonan ja kunnallisveron 4,9 miljoonan alituksista. Kiinteistöverokertymää ovat heikentäneet sairaalarakennusten verotusarvojen laskentaan liittyvät takautuvat oikaisut. Ilman kiinteistöveron alitusta verotulot olisivat toteutumassa lähes talousarvion mukaisina. Yhteisöveron 4,4 miljoonan euron ylitys ja valtionosuuksien 0,6 miljoonan ennakoitua parempi toteuma pienentävät kokonaisalitusta.

- **Vuosikate on verorahoituksen alituksesta huolimatta 6,1 miljoonaa euroa talousarviota parempi.** Tätä selittää erityisesti rahoituserien 10,3 miljoonaa euroa talousarviota parempi ennuste. Rahoituserät budjetoidaan lähtökohdaisesti varovaisesti niiden toteutumiseen liittyvän epävarmuuden vuoksi. Vuosikate ei kuitenkaan riitä kattamaan poistoja ja arvonalentumisia.
- **Tilikauden alijäämäksi ennustetaan 23,8 miljoonaa euroa.** Alijäämä on 5,5 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua pienempi, mutta 7,2 miljoonaa suurempi kuin vuonna 2025.

Rahoituslaskelman keskeisten erien kehitys

Vuoden 2026 ennusteen mukaan **kaupungin lainanottotarve jää talousarviossa arvioitua pienemmäksi.** Lainanottotarvetta pienentävät talousarvioon verrattuna erityisesti seuraavat tekijät:

- toiminnasta kertyvän rahoituksen ennustetaan olevan 57,4 miljoonaa euroa eli 34,8 miljoonaa talousarviossa arvioitua suurempi
- investointimenojen ennustetaan jäävän 52,5 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua pienemmiksi
- omaisuuden myyntitulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 11,9 miljoonalla eurolla

Toiminnasta kertyvä rahoitus ei kuitenkaan riitä investointeihin, ja toiminnan ja investointien yhteenlaskettu rahavirta jää noin 100 miljoonaa euroa negatiiviseksi.

Lainakannan ennustetaan kasvavan vuonna 2026 noin 96 miljoonalla eurolla ja olevan vuoden lopussa 842 miljoonaa euroa. Lainakanta kasvaa edellisvuodesta, mutta jää 95 miljoonaa euroa valtuuston hyväksymässä talousarviossa arvioitua pienemmäksi. Talousarviota pienempi lainakannan kasvu johtuu pääosin investointien viivästymisestä. Tämän vuoksi osa investoinneista ja niiden rahoitustarpeesta siirtyy myöhemmille vuosille.

Talouden tasapainottamistoimet

Hallintokunnat ennustavat talousarviossa 2026 asetettujen **käyttötalouden tasapainotustavoitteiden** (kv 2024: yht. 30 M€) joko **toteutuvan tai ylittyvän** tänä vuonna. Kokonaissästäöksi olisi muodostumassa 8,8 miljoonaa euroa, joka on 1,2 miljoonaa enemmän kuin talousarvioon sisältynyt 7,6 miljoonaa euroa. Ylitys on kokonaan yhdyskuntalauta-kunnan ylitysennustetta (ilman joukkoliikennettä).

Hankintoihin liittyvä säästötavoite (kv vähintään 5 % kokonaishankinnoista) on 10,3 miljoonaa euroa vuonna 2026. Tavoite on toisin kuin viime vuonna sisällytetty hallintokuntien talousarviopohjaan. Tavoitteen **ennustetaan** kesäkuun lopussa **ylittyvän** ja toteutuvan 11,3 miljoonaa euronä. Merkittävimmät summat ovat rakennusomaisuuden taseyksikön investointeihin liittyvät 3,4 miljoonan euron säästöt sekä yhdyskuntalautakunnan ennustamat 2 miljoonan sekä joukkoliikenteen 1,9 miljoonan euron säästöt.

Tarkastuslautakunta suositti vuoden 2025 arviointikertomuksessa, että hankintojen säästöt raportoidaan selvemmin ja kerrotaan, sisältyykö säästöihin siirtyviä kustannuksia. Raportointi oli osavuosi-katsauksessa edelleen puutteellista. Osittain jäi esimerkiksi epäselväksi, onko kyse käyttötalouden vai investointien säästöistä.

Hallinto- ja asiantuntijatehtäviin (kh 2025: yht. 15 M€) **liittyvät säästöt** on osavuosi-katsauksessa **heikosti raportoitu lähes kaikissa hallintokunnissa.** Talous- ja strategiajohtajan tarkastuslautakunnalle esittämän taulukon mukaan säästöiksi arvioitiin talousarviovaiheessa 5,4 miljoonaa euroa, mutta kesäkuun lopussa niitä ennustetaan syntyvän 1,3 miljoonaa vähemmän eli 4,1 miljoonaa euroa. Talous- ja strategiajohtajan mukaan sivistyslautakunnan ja yhdyskuntalautakunnan raportoinnit ovat kuitenkin puutteellisia, joten ennuste voi vielä kasvaa seuraavaan seurantaraporttiin mennessä.

1.2. Strategisten taloustavoitteiden kehityssuunta

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden Pohjoisen loiste! – Oulu 2035 -kaupunkistrategian 30.3.2026. Vuoden 2026 talousarvio on laadittu aiemman Oulu 2030 – Kulttuuri-ilmastonmuutos NYT! -strategian pohjalta. Uusi strategia ohjaa kaupungin toimintaa vuoteen 2035, ja sen mittareille on asetettu tavoitetasot vuodelle 2029.

Uuden kaupunkistrategian taloustavoite jatkaa aiemman strategian linjausta talouden tasapainon vahvistamisesta ja investointien hallinnasta. **Uudessa strategiassa talouden tasapainoa konkretisoidaan mittareilla, jotka koskevat menojen kasvua suhteessa tulojen kasvuun, vuosikatteen riittävyyttä, investointitasoa ja kaupungin osuutta työttömyysturvan rahoituksesta.** Strategioiden talouslinjaukset ovat siten pääosin yhdenmukaiset, vaikka kaikki aiemman strategian tavoitteet eivät sisälly uuden strategian taloustavoitteisiin.

Kulttuuri-ilmastonmuutos NYT! –Oulu 2030 –strategian talouden tunnuslukujen kehitys

Oulu 2030 –kaupunkistrategian talouden kehitystä seurataan nettomenojen kehityksellä sekä vuosikatteella ja lainamäärällä asukasta kohden. Osa mittareista on seurantamittareita, eikä mittareille ole asetettu vuodelle 2026 tavoitetasoja, joiden perusteella niiden toteutumista voitaisiin arvioida. Tämän vuoksi tarkastelu kohdistuu siihen, miten vuoden 2026 ennuste poikkeaa talousarviosta.

KAUPUNKISTRATEGIAN OULU 2030 TALOUSMITTAREIDEN KEHITYS

Strateginen mittari	TP 2025	TA 2026 (muutettu)	Ennuste 2026	Ennuste suhteessa talousarvioon
Nettomeno-kehitys	8,6 %	7,6 %	7,1 %	Nettomenojen kasvu on 0,5 prosenttiyksikköä talousarviota hitaampaa.
Vuosikate / asukas	359 €	309 €	336 €	Vuosikate on 27 €/asukas talousarviota suurempi.
Lainamäärä / asukas	3 427 €	4 247 €	3 816 €	Lainamäärä on 431 €/asukas talousarviota pienempi.

Talousmittareiden ennuste on talousarvioon verrattuna kaikilta osin myönteisempi.

Myönteisestä talousarviopoikkeamasta huolimatta talous ei kuitenkaan ole vahvistumassa kaikilta osin, sillä vuosikate asukasta kohden pienenee vuoteen 2025 verrattuna ja kaupungin lainakannan ennustetaan kasvavan. Nettomenojen kasvu hidastuu, mutta säilyy edelleen korkeana.

Oulu 2030 –strategian tavoitteeseen ”Hoidamme taloutta kestävästi ja olemme vastuullinen toimija” liittyy talouden tasapainoa kuvaavien tunnuslukujen lisäksi digitalisaatiota, palveluverkkoa, hankintoja, omistajaohjausta ja kestävyttä koskevia strategisia toimenpiteitä. **Näistä toimenpiteistä digitaalisten palvelujen kehittäminen ja tarjousten määrän kasvu ovat edenneet. Lisäksi kaupungin kestävän kehityksen raportointiin liittyy vastuuvaluussivustoa valmistellaan.**

Strategiseen tavoitteeseen liittyy myös **vuositavoitteita, yhteensä 13 mittaria, joista tarkastuslautakunnan arvioinnin mukaan yhdeksän oli toteutunut tai toteutumassa.** Talouden kestävyttä ja vastuullista toimintaa koskevien tavoitteiden toteutuminen on ollut pääosin myönteistä. Palveluverkkopäätöksiä on edistetty, tarpeettomista kiinteistöistä luopumista jatkettu ja hankintatoiminnan toimintamallin käyttöönotto on edennyt kattamaan koko kaupunkiorganisaation. Myös digitalisaation ja tietoturvaosaamisen kehittämisessä on edetty tavoitteiden mukaisesti. Saatavilla olevien tietojen perusteella **strategisen tavoitteen toimeenpano on edennyt pääosin suunnitellusti.** Kaikkien toimenpiteiden etenemistä ei kuitenkaan voida vielä arvioida, sillä osa mittareista raportoidaan vasta tilinpäätöksessä.

Pohjoisen loiste! – Oulu 2035 –strategian taloustavoitteiden kehityssuunta

Uusi kaupunkistrategia konkretisoi **valtuustososimuksen talouslinjauksia** mittareiksi ja tavoitetasoiksi, joilla seurataan talouden kehityssuuntaa valtuustokauden aikana. Molemmissa asiakirjoissa tavoitteena on:

- hillitä käyttötalouden menojen kasvua
- vahvistaa vuosikatetta niin, että se kattaa poistot
- alentaa vuotuinen investointitaso enintään 150 miljoonaan euroon
- pienentää Oulun osuus työttömyysturvan rahoituksesta alle 30 miljoonaan euroon

Koska uuden strategian mittareille ei ole asetettu vielä vuoden 2026 vuositavoitteita, seuraavassa on havaintoja vuoden 2026 ennusteiden perusteella mittareiden kehityssuunasta.

KAUPUNKISTRATEGIAN OULU 2035 TALOUSMITTAREIDEN KEHITYS

Strateginen mittari	Strategian lähtötaso 2025	Ennuste 2026	Pidemmän aikavälin tavoite	Havaintoja ennusteen kehityssuunnasta
Käyttötalouden menojen kasvu suhteessa tulopohjan kasvuun	Menot 5,1 %, tulopohja 3,6 %	Menot 5,5 % tulopohja 4,6 %	Menojen kasvu on tulopohjan kasvua pienempää	Vuoden 2026 ennusteen mukaan käyttötalouden menot kasvavat edelleen tulopohjaa nopeammin (5,5 % vs. 4,6 %).
Vuosikate suhteessa poistoihin	Vuosikate 78 M€ poistot 96 M€	Vuosikate 74,2 M€ poistot 99,2 M€	Vuosikate on poistoja suurempi	Vuosikate ei ennusteen mukaan riitä kattamaan poistoja. Se kattaa poistoista 74,8 % ja jää niistä noin 25 M€.
Investoinnit korkeintaan	171 M€	176,2 M€	Enintään 150 milj. € vuonna 2029	Vuoden 2026 investointien ennuste on 176,2 M€, mikä ylittää sekä strategian lähtötason että pitkän aikavälin tavoitetason.
Oulun osuus työttömyysturvan rahoituksesta	35 M€	40,6 M€	Alle 30 milj. €	Työttömyysturvan rahoitusosuuden ennustetaan kasvavan vuoden 2025 lähtötasosta 5,6 M€. Ennuste ylittää pitkän aikavälin tavoitetason 10,6 M€.

Vuoden 2025 luvut ovat strategian valistelussa määriteltyjä lähtötasoja.

Vuoden 2026 ennusteiden perusteella talouden kehitys ei ole kaikilta osin uuden kaupunkistrategian taloustavoitteiden suuntaista. Käyttötalouden menojen ja tulojen välinen kasvuero pienenee tavoitteen mukaisesti, mutta menot kasvavat edelleen tulopohjaa nopeammin. Vuosikate heikkenee ja investoinnit sekä kaupungin rahoitusvastuu työttömyysturvasta kasvavat strategian vuoden 2025 lähtötasoon verrattuna.

1.3. Valtuuston asettamat sitovat taloustavoitteet

Valtuusto on asettanut talousarviossa sitovia taloustavoitteita peruskunnalle, liikelaitoksille ja rakennusomaisuuden taseyksikölle. Tavoitteiden sisältö ja sitovuustapa vaihtelevat toiminnan luonteen mukaan. Tarkastuslau-

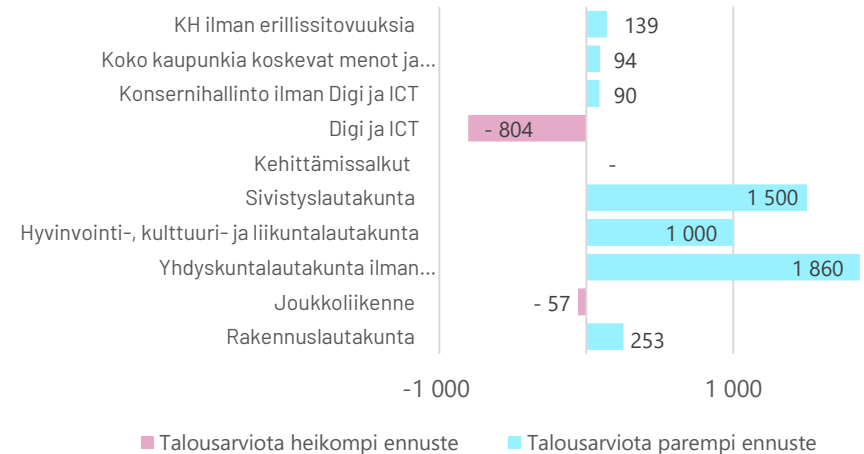
takunta tarkastelee taloustavoitteiden toteutumista ja niihin liittyviä riskejä. Riskien tarkastelu perustuu hallintokuntien ja liikelaitosten sekä rakennusomaisuuden taseyksikön raportointiin.

1.3.1. Peruskunta

Hallintokuntien sitovat taloustavoitteet valtuusto on pääosin asettanut toimintakatteina. Toimintakate kuvaa toimintatulojen ja toimintamenojen välistä erotusta.

Peruskunnan käyttötalouden ennustetaan toteutuvan kokonaisuutena noin 4,1 miljoonaa euroa talousarviota parempana. Talousarviota parempaa toimintakatetta ennustavat sivistyslautakunta, hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta sekä yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä. Talousarviota heikompaa toteumaa ennustetaan Digi ja ICT-kokonaisuudessa sekä vähäisessä määrin joukkoliikenteessä.

PERUSKUNNAN ENNUSTETUT TOIMINTAKATTEEN POIKKEAMAT (1 000 €)

Kaaviossa on käyttötalouden euromääräisesti merkittävimmät ennustetut poikkeamat talousarvioon verrattuna. Kaavioon ei sisälly kaupunginvaltuustoa, keskusvaalilautakuntaa (-22 000 €) eikä tarkastuslautakuntaa.

Konsernihallinnon **Digi ja ICT:n** toimintakatteen ennustetaan jäävän noin 0,8 miljoonaa euroa talousarviota pienemmäksi. Syynä on lähinnä sivistys- ja kulttuuripalvelujen Digi ja ICT:ltä tekemien sisäisten palveluostojen jääminen suunniteltua vähäisemmiksi. **Yhdyskuntalautakunnan alaisen joukkoliikenteen** toimintakatteen ennustetaan olevan noin 57 tuhatta euroa talousarviota heikompi. Poikkeama johtuu siitä, että linja-autoliikenteen kustannusindeksi on noussut ennakoitua enemmän.

Hallintokunnissa tunnistetut loppuvuoden taloudelliset riskit liittyvät **sivistyslautakunnassa** henkilöstön sijaisuustarpeisiin, oppimisen tuen henkilöstömenoihin, oppilaskuljetuksiin sekä varhaiskasvatuksen palveluseteli-menoihin. **Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunnassa** epävarmuutta aiheuttavat museo- ja tiedekeskus Tiiman käyttöönotosta syntyvät ylläpitokustannukset, kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumiin ja hankkeisiin liittyvät menot sekä Linnanmaan jäähallin peruskorjauksen viivästyisestä aiheutuvat kustannukset.

Yhdyskuntalautakunnan talouden toteutumiseen liittyvät riskit painottuvat joukkoliikenteen valtionavustuksen toteutumiseen, linja-autoliikenteen kustannusindeksin arvioitua suurempaan nousuun sekä maankäyttösopimustulojen ja muiden tulojen toteutumiseen markkinatilanteessa. **Rakennuslautakunnassa** toteumaan vaikuttavat rakennusalan heikot suhdannenäkymät, asuntorakentamisen hidas elpyminen, uudistuneen rakentamislainsäädännön lisäämä resurssitarve sekä kokeneiden asiantuntijoiden eläköitymiseen liittyvä osaamisriski.

1.3.2. Liikelaitokset ja rakennusomaisuuden taseyksikkö

Valtuusto on asettanut neljälle liikelaitokselle ja rakennusomaisuuden taseyksikölle yhteensä 14 sitovaa taloustavoitetta. Liikelaitosten sitovat tavoitteet koskevat liikeylijäämää, investointeja ja Oulun Veden tuloutusta kaupungille. Rakennusomaisuuden taseyksikön sitovat tavoitteet koskevat tuloutusta, lainoja ja investointeja.

Ennusteiden mukaan valtuuston asettamista 14 taloustavoitteesta 13 toteutuu (93 %). BusinessOulun työllisyyspalveluiden oman toiminnan talous ei ole toteutumassa valtuuston asettaman tavoitteen mukaisena.

Liikelaitosten yhteenlasketun liikeylijäämän ennustetaan olevan 2,7 miljoonaa euroa, mikä on 6,6 miljoonaa talousarviota vähemmän. Useimpien liikelaitosten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan tai ylittyvän. Merkittävin poikkeama liittyy BusinessOulun työllisyyspalveluihin. Työllisyyspalveluiden toiminnan ennustetaan alittavan sitovan lii-

keylijäämätavoitteen 8,3 miljoonalla eurolla. Poikkeamaa selittävät erityisesti työttömyysturvamenojen kasvu, korkea työttömyys, kuntien kasvanut rahoitusvastuu sekä lainsäädäntömuutosten ja palvelukyvyn turvaamisen edellyttämät henkilöstömenot.

Investointimäärärahojen ennustetaan alittuvan yhteensä 24,8 miljoonalla eurolla, jolloin määrärahoista toteutuu noin 77 prosenttia. Alituksesta 4,4 miljoonaa euroa kohdistuu liikelaitoksiin ja 20,4 miljoonaa rakennusomaisuuden taseyksikköön.

Tuloutustavoitteiden Oulun Vedessä ja rakennusomaisuuden taseyksikössä ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Tuloutustavoitteet ovat yhteensä **15,2 miljoonaa euroa**. Vuoden 2026 talousennusteeseen sisältyy myös rakennusomaisuuden taseyksikön investointien rahoittamiseksi suunnitellun **40 miljoonan euron lainan** nostaminen loppuvuoden aikana.

LIKELAITOSTEN JA TASEYKSIKÖN TALOUSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Oulun Vesi	Liikeylijäämä	Tuloutus	Investoinnit		
Oulun Tilapalvelut	Liikeylijäämä	Investoinnit			
BusinessOulu	Investoinnit	BO Elinkeinot ja viestintä	Yhteiset palvelut (VOS)	Yhteiset palvelut (aiheutt.)	Työllisyyspalvelut (oma toim.)
Oulun seudun ympäristötoimi	Liikeylijäämä				
Rakennusomaisuuden taseyksikkö	Tuloutus	Investoinnit	Lainat		

■ Tavoite toteutumassa ■ Tavoite ei ole toteutumassa

Liikelaitosten ja taseyksikön talouden merkittävin loppuvuoden riski liittyy BusinessOulun työllisyyspalveluihin. Työttömyysturvamenot ovat ylittämässä talousarvion noin 9 miljoonalla eurolla. Kelan laskutusvirheen korjauksella voi olla kustannuksia alentava vaikutus, mutta sen suuruutta ei vielä tiedetä. Lisäksi työllisyysalueen yhteisistä palveluista Oululle kohdistuvien kustannusten arvioidaan ylittävän talousarvion noin miljoonalla eurolla. Muissa liikelaitoksissa ja rakennusomaisuuden taseyksikössä epävarmuutta aiheuttavat hyvinvointialueen vuokraamien tilojen tulevaa käyttöä koskevat ratkaisut sekä investointien kustannus- ja aikatauluriskit ja materiaalien saataavuus.

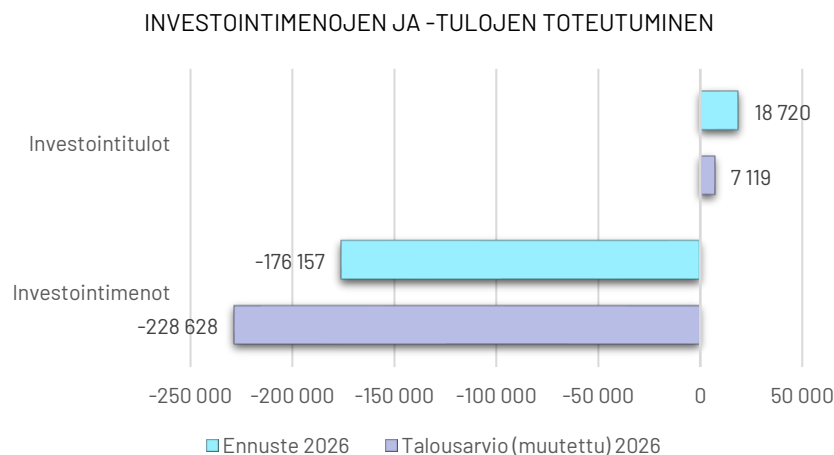
1.4. Kaupungin investoinnit ja investointien rahoitus

Valtuusto on asettanut talousarviossa investoinneille useita sitovuustasoja, jotka vaihtelevat investointikohteittain. Tarkastuslautakunta tarkastelee investointien toteutumista ja rahoitusta.

Investointien ennustetaan toteutuvan 176,2 miljoonan euron suuruisina eli 52,5 miljoonaa talousarviota pienempinä. Ennustettu toteuma vastaa 77 prosenttia talousarviosta, mikä on vähemmän kuin vuosina 2020–2025 toteutunut 86–94 prosentin taso. Toteuma jäisi tarkastelujakson alhaisimmaksi.

Alitusennusteesta 21 miljoonaa euroa johtuu osakkeisiin ja osuuksiin varattujen määrärahojen käyttämättä jäämisestä. Lisäksi rakennusomaisuuden taseyksikön investointien ennustetaan alittava talousarvion 20,4 miljoonalla, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investoinnit 4,6 miljoonalla sekä Oulun Veden investoinnit 4,1 miljoonalla eurolla. Investointien arvioidaan toteutuvan näissä kohteissa suunniteltua pienempinä pääasiassa hankkeiden aikataulumuutosten vuoksi. **Investointien alittuminen pienentää vuoden 2026 rahoitustarvetta, mutta merkitsee samalla, että valtuuston hyväksymä investointiohjelma toteutuu suunniteltua hitaammin.**

Investoinneissa viivästymisiä on muun muassa Oulun Vesiliikuntakeskuksen, Merikosken päiväkodin, Asemanseudun ja Raksilan liikennejärjestelyjen sekä Oulun Veden investoinneissa. Lisäksi osa hankkeista, kuten Museo- ja tiedekeskus Tiima sekä Pateiniemen koulun Herukan yksikkö, toteutuu arvioitua pienemmillä kustannuksilla.

Investointitulojen ennustetaan toteutuvan 18,7 miljoonan euron suuruisina, mikä on 11,6 miljoonaa talousarviota enemmän. Ylitys muodostuu pääasiassa Oulun Energian 6,7 miljoonan euron SVOP-palautuksesta. Lisäksi ylitystä kasvattavat rakennusomaisuuden taseyksikön noin 3,5 miljoonan euron investointimyyntit, jotka koostuvat pääosin paloasemien myyntituloista, sekä Torihotellin myyntiin liittyvä maanmyyntitulojen 1,7 miljoonan euron ylitys.

Investointien rahoittaminen edellyttää kaupungilta huomattavaa lainanottoa. Valtuusto on hyväksynyt vuoden 2026 talousarviossa 220 miljoonaa euroa uusien pitkäaikaisen lainojen nostamiseen, mutta **ennusteen mukaan lainaa nostetaan 125 miljoonaa. Lainanotto jää siten 95 miljoonaa euroa valtuuston hyväksymää määrää pienemmäksi.** Taloussuunnitelmassa vuosille 2027–2028 on varauduttu yhteensä noin 335 miljoonan euron pitkäaikaiseen lainanottoon.

Investointien tulorahoitusprosentin ennustetaan laskevan vuoden 2025 toteutuneesta 46,3 prosentista 42,4 prosenttiin, mutta toteutuvan selvästi talousarviossa arvioitua 30,0 prosenttia parempana. Vuosikate kattaa silti alle puolet investointineitoista rahoitusosuuksien vähentämisen jälkeen, joten investointitaso säilyy korkeana suhteessa kaupungin tulorahoitukseen.

1.5. Oulu-konsernin tavoitteen toteutumisen suunta

Oulu-konsernissa ennustetaan 11,6 miljoonan ylijäämää vuodelle 2026, kun vuonna 2025 ylijäämää kertyi yli kolminkertainen määrä (38,7 M€). Kaupunki vaikuttaa ennusteeseen negatiivisesti alijäämäennusteellaan ja positiivisesti vaikuttaa erityisesti suurimman voiton ennakoitunut Oulun Energia konserni.

Aiemmassa kaupunkistrategiassa Oulu 2030 oli yksi mittari konsernitalouden seurantaan, mutta sille ei ollut asetettu tavoitearvoa. Mittari oli Oulu-konsernin vuosikate euroa asukasta kohden ja sitä voidaan soveltaa vielä vuoden 2026 tarkasteluun. **Vuosi-katteeksi on** kesäkuun ennusteen perusteella **tulossa noin 900 euroa asukasta kohden, mikä olisi heikoin arvo vuosien 2020–2026 välillä. Uudessa kaupunkistrategiassa ei ole yhtään konsernitaloutta ohjaavaa mittaria.** Vuosikatteen 2026 ennustetaan kuitenkin riittävän poistoihin. Investointitaso konsernissa on ennusteen mukaan laskemassa noin 30 miljoonalla vuodesta 2025. Pitkäaikaisia lainoja ennustetaan otettavan noin 170 miljoonaa, mikä on 16 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2025. Tästä kaupungin osuus on 125 miljoonaa.

Yksittäisille konserniyhtiöille ei Oulussa ole pääsääntöisesti asetettu tavoitteita talousarviossa, joten valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisvaihetta ei voi arvioida. Oulun Energian ja Oulun Sivakan osinkoarviot tarkentuvat vasta tilinpäätöksen yhteydessä. Talousarviossa mainitut osinkoarviot ovat 6 ja 1,2 miljoonaa euroa.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessa 2025 suosittanut, että konsernin talousohjausta vahvistetaan talousarvioesityksissä nyt, kun kaupunkistrategiassa 2035 ei ole konserniohjausmittareita. Valtuusto asettaa omistajapoliittisissa linjauksissa pitkän aikavälin tavoitteita tytäryhteisöille. Niiden etenemisestä raportoidaan vuosittain tytäryhteisöraportissa. Viimeisin raportointi vuodelta 2025 oli valtuustolle tiedoksi 27.4.2026. Valtuusto voi myös seurata tytäryhteisöjen budjettien toteutumista osavuosisikatsauksista ja tilinpäätöksestä.

[Linkki johtopäätöksiin](#)

2. Kaupungin sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumisen suunta ja riskit

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston talousarviossa 2026 hallintokunnille asettamien sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumistilannetta kesäkuun lopun tietojen perusteella ja tavoitteiden toteutumiseen loppuvuoden aikana liittyviä riskejä.

Kaupungin talousarvion 2026 suunnitteluohjeen mukaan **toiminnallinen tavoite** on talousarviossa kaupunginvaltuuston tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämistä ohjaava tavoite. Talousarviopäätöksessä ne on hyväksytty valtuustoon nähden sitoviksi. Tavoitteilla on yksi tai useampi **mittari**, jolla mitataan asetetun tavoitetasen toteutumista. Mittarin tulisi ilmaista vuoden tavoitetaso.

Vuoden 2026 talousarviossa valtuusto asetti hallintokunnille **65 sitovaa toiminnan tavoitetta ja niille 125 mittaria**.

Kaupunginhallituksen hyväksymän suunnitteluohjeen 2026 mukaan tavoitteena on saada **kaupunkistrategian toimeenpano** nykyistä selkeämmin näkyväksi talousarviossa ja sen toimeenpanon arvioimisessa. Suunnitteluohjeessa 2026 tavoitteena oli, että **toiminnan tavoitteet ovat aikaisempaa merkityksellisempiä kaupunkistrategian toimeenpanossa. Tämä tavoite ei toteudu vuonna 2026.**

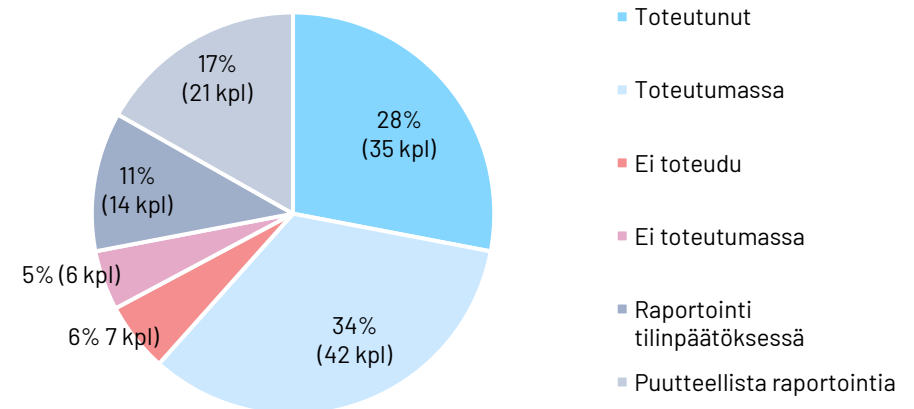
Talousarvion 2026 sitovat toiminnan tavoitteet eivät vielä toteuta maaliskuussa 2026 hyväksyttyä Pohjoisen loiste! – Oulu 2035 -kaupunkistrategiaa, sillä ne on vielä sidottu vanhaan kaupunkistrategiaan Oulu 2030. Tarkastuslautakunta arvioi edellisen kaupunkistrategian toteutumista arviointikertomuksessa 2025. Arviointitulos oli, että vain noin puolet tavoitteista toteutui tavoiteaikataulussa eli vuoden 2025 loppuun mennessä. Lautakunta suositti, että seuraavan kaupunkistrategian toteuttamiseen kehitetään uusia toimintatapoja ja johtamisen välineitä. Tarkastuslautakunta suositti myös, että sitovien toiminnan tavoitteiden valmistelua on kehitettävä niin, että tavoitteet vuosittain ja valtuustokaudella tukevat riittävästi kaupunkistrategian edistymistä ja että strategian toteuttamisohjelmat päivitetään mahdollisimman pian.

Konsernihallinto on yhdessä hallintokuntien kanssa arvioinut uuden kaupunkistrategian vaikutusta vuoden 2026 sitoviin toiminnan tavoitteisiin. Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan muutoksia ei olla kuitenkaan esittämässä kaupunginhallitukselle, koska **arvioinnissa ei havaittu olevan uuden strategian kanssa selkeästi ristiriitaisia tavoitteita tai mittareita.**

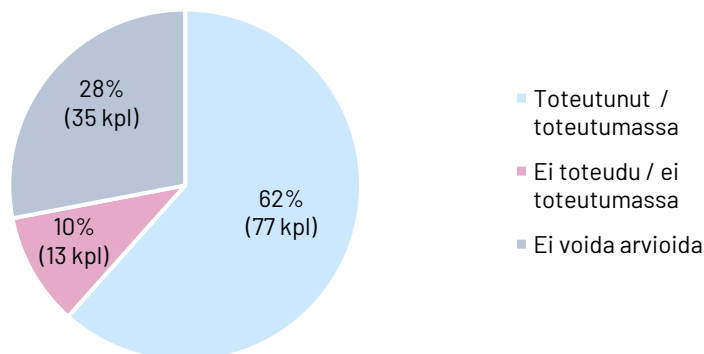
Kaupunginhallitus määritteli 1.6.2026 strategian toteuttamisohjelmat. Niitä ovat ympäristöohjelma, sivistysohjelma, kaupunkiympäristöohjelma, elinkeino-ohjelma ja hyvinvointisuunnitelma. Ohjelmien päivitykset etenevät eri aikatauluissa. Ympäristöohjelma ja sivistysohjelma päivitetään kaupunginhallituksessa 2026, ja uusi kaupunkiympäristöohjelma valmistuu 2026 aikana. Elinkeino-ohjelma päivitettiin helmikuussa 2025, ja seuraavan kerran se on käsittelyssä vuonna 2030. Hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa jo 18.5.2026.

Seuraava tarkastuslautakunnan arviointi sitovista toiminnan tavoitteista on tehty mittareittain. Arvioinnissa on käytetty luokittelua: toteutunut, toteutumassa, ei toteudu, ei toteutumassa sekä ei voida arvioida.

ARVIO TOIMINNAN TAVOITTEIDEN MITTAREIDEN TOTEUTUMISESTA 30.6.2026

YHTENVETO MITTAREIDEN TOTEUTUMISESTA 30.6.2026

Sitovien tavoitteiden mittareiden toteutuminen näyttää 30.6. raportointitietojen perusteella edenneen tuloksellisesti. Kaikista mittareista (125 kpl) on toteutunut tai on arvioinnin perusteella toteutumassa 77 kappaletta, 62 prosenttia. Mittareista 35 (28 %) on jo 30.6. tilanteessa toteutunut ja sen lisäksi tarkastuslautakunta arvioi, että 42 mittaria (34 %) on toteutumassa tilinpäätökseen mennessä.

Sen sijaan 13 mittaria (10 %) ei joko varmasti toteudu tai ei ole arvioinnin perusteella toteutumassa. Näistä seitsemän mittaria näyttää varmasti jäävän toteutumatta ja kuudessa on riskiä, että ne eivät toteudu.

Raportin [johtopäätöksissä](#) on esitetty positiivisesti eteneviä ja toteutumisriskiä sisältäviä mittareita.

Arviointitulokseen vaikuttaa tässä vaiheessa merkittävästi se, että mittareista 28 prosentin toteutumistilannetta ei voitu arvioida 30.6. raportoinnin perusteella. Syynä oli osittain heikko raportointi (21 mittaria) ja osittain se, että tiedot ovat saatavissa vasta tilinpäätösvaiheessa (14 mittaria). Esimerkiksi jos mittari muodostui useasta osasta eikä kaikista osista raportoitu, mittarin toteutuminen on arvioitu luokkaan ”ei voida arvioida”.

Arviointi osoitti, että puolivuotisraportoinnin laatu on heikentynyt vuonna 2026, kun tarkastellaan ajanjaksoa 2023–2026. **Raportointi ei kaikilta osin anna valtuustolle riittävän selkeää kuvaa toiminnan tavoitteiden toteutumisen suunnasta.** Tarkastuslautakunta suositti vuoden 2025 arviointikertomuksessa, että konsernihallinto ohjaa ja

seuraa raportointia siten, että valtuustolle annettava raportointi on laadukasta ja vastaa asetettuja tavoitteita.

Seuraavat havainnot sitovien toiminnan tavoitteiden raportoinnista 30.6. on hyvä ottaa huomioon tulevien talousarviovuosien tavoitteiden ja mittareiden valmistelussa ja esityksissä päättäjille:

- Oulussa tavoitteiden ja etenkin mittareiden määrä on noussut viime vuosina selvästi. Vuoden 2026 talousarviossa määrä on edelleen kasvanut ja noussut selkeästi yli sadan. **Valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden määrä vaihteli kuutoskaupungeissa** vuonna 2025 seuraavasti: Oulu 53, Helsinki 23, Espoo 28, Vantaa 30 ja Tampere 51. **Oululla tavoitteita on siis selvästi enemmän** kuin pääkaupunkiseudun kaupungeilla.
- Osa mittareista kuvaa tavoitteiden sijaan kaupungin perustoimintaa ja toimintamalleja. Esimerkiksi vakiintuneet toimintamallit STEAM ja Lapsiystävällinen kunta ovat olleet tavoitteina vuodesta toiseen.
- Monissa mittareissa on käytetty ilmaisua ”kehittää” tai ”jatketaan kehittämistä”. Ne eivät ole tavoitetasoina riittäviä.
- Sitovina toiminnan tavoitteina on kokonaisia kaupunkistrategian toteuttamisohjelmia tai muita kaupunginhallitustasoisia ohjelmia. Toteuttamisohjelmien lisäksi ei esitetä selkeitä tavoitetasoja. Raportointeina esitetään joitakin toimenpiteitä, mutta toimenpiteiden merkittävyys jää epäselväksi.
- Vuosimittareina on käytetty pitkän aikavälin tavoitteita, joiden toteutumista ei voida tarkoituksenmukaisesti raportoida yhden vuoden tarkastelujaksolla.
- Monissa mittareissa on useampi osa, mutta raportoinnissa esitetään vain osan toteutumistiedot.
- Useiden mittareiden raportoinnissa kuvataan toteutettua toimintaa tai valmistelua, mutta ei esitetä mittarin mukaista tietoa.
- Raportoinnissa esitetään myös tietoja ja kuvauksia, joiden yhteys raportoitavaan mittariin jää epäselväksi.
- Raportointitieto voi olla tilastointisyyistä vanhaa, mutta tätä ei ole raportoinnissa selvästi ilmaistu.

[Linkki johtopäätöksiin](#)

3. Tarkastuslautakunnan työohjelma 2026–2027

Tarkastuslautakunnan **arviointikertomukseen 2026 arviointikohteiksi** on valittu:

- Kulttuuristrategia kulttuuri-ilmastonmuutoksen edistäjänä
- Kasvuhakuisten yritysten lisääminen elinkeinopoliittisissa suunnitelmissa
- Konserniohjaus Oulussa – case Kiertokaari Oy
- Avoimen hallinnon toimintamalli Oulussa
- Iltapäivätoiminnan järjestäminen
- Rakentamislain uudistuksen vaikutukset Oulun rakennusvalvonnassa

Arviointiraportti 30.6. 2026

Tarkastuslautakunta

Oulun kaupunki

